

LXVIII.

Betænkning

over

Forslag til Lov om Styrelsen af Kolonierne i Grønland.

(Afgiven af Folketingets Udvalg den 27. April 1908.)

Indtil omtrent Midten af forrige Aarhundrede var Grønland nærmest ukendt Land herhjemme. I Begyndelsen af Aarhundredet havde daværende Løjtnant Graae ganske vist udført sin dristige Baadefart om Grønlands Sydspids, Cap Farvel, og op langs Østkysten, hvor man ventede at finde Resterne af Sagaernes Østerbygd, den, man indtil vore Tider mente maatte have ligget paa Østkysten. Nu ved man, at Østerbygden laa omtrent ved det nuværende Julianehaab. — Men alt dette beskæftigede kun Videnskabsmænd og enkelte andre. For Befolkningen i sin Helhed var Grønland endnu omtrent lige saa ukendt, som da Kongen omkring 1730 overtog hele Styrelsen og Handelen paa Grønland og til Støtte for sit Regimente sendte en militær Guvernør derop med Soldater og desuden Heste for paa disse, over Indlandsisen, at kunne ride til Østkysten og til Nybygders Grundlæggelse sendte Slaver derop udtagne af Tugthusene, Mænd og Kvinder, der efter Lodtrækning indbyrdes forinden bleve copulerede.

Handelen gik i Tidernes Løb fremad, Missionærerne bibragte Styrelsen saavel i Grønland som hjemme en efterhaanden hu-

man Karakter, der tog Form af Beskyttelse for den indfødte Befolkning mod de Farer, som Berøringen med Civilisationen altid bringer Naturfolkene, om man end samtidig søgte størst mulig Fordel for Statskassen af Handelen med de indfødte, og om man end, som med alt menneskeligt, nu og da greb til fejlagtige Midler og fik uheldigt valgte Funktionærer.

Siden Rink ved Midten af forrige Aarhundrede saa at sige paa ny opdagede Grønland og her i Landet vakte fornyet Opmærksomhed for denne Koloni og ved ny kommunale Foranstaltninger gjorde første Skridt til at hæve Grønlændernes Selvstændighedsfølelse — siden derefter følgende nautiske og videnskabelige Ekspeditioner saavel til Vest- som Østgrønland og i det hele vor Tids vaagnende Interesse for koloniale Sager have aabnet Blikket herhjemme ikke alene for den Betydning, denne udstrakte Koloni muligt kan have for vort lille Folk, men ogsaa for de Forpligtelser, der moralsk paaahvile os overfor den Befolkning, som er underlagt vort Herredømme, ere saavel Regering som Rigsdag blevne klare over Nødvendigheden af Forandring i Styrelsen af denne